

**Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej**

SPRAWOZDANIE

**Z EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ**

ZA ROK 2018

Spis treści:

WSTĘP	3
I. Rodzinne formy pieczy zastępczej na terenie Łodzi	4
II. Obejmowanie opieką rodzinnych form pieczy zastępczej	6
III. Dokonywanie ocen rodzinnych form pieczy zastępczej oraz sytuacji dzieci w nich umieszczonych	6
IV. Zapewnienie rodzinnym formom pieczy zastępczej poradnictwa oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego	7
V. Organizowanie dla rodzinnych form pieczy zastępczej pomocy wolontariuszy	8
VI. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka, okresowo, nie może osobiście sprawować opieki nad powierzonymi dziećmi	9
VII. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających	10
VIII. Współpraca z instytucjonalnymi formami pieczy zastępczej	11
IX. Dodatkowe działania podjęte i zrealizowane, w 2017 r., przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	11
ZAKOŃCZENIE	13

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

W oparciu o zapisy ww. ustawy Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Piecza zastępcza zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka,
- 2) przygotowanie dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia Sądu Rodzinnego i Nietletnich. Wyjątek stanowi przyjęcie dziecka do rodziny zastępczej zawodowej, pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego na podstawie: orzeczenia sądu, doprowadzenia przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka.

Podstawową rolą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest podejmowanie na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej starań, dzięki którym rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka oraz umieszczone w nich dzieci, a także pełnoletni wychowankowie rodzinnych form pieczy zastępczej otrzymają należne wsparcie i pomoc.

Na terenie Miasta Łodzi, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej został wyznaczony, zgodnie z Zarządzeniem Nr 1574/VI/11 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 8 grudnia 2011 r., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi. Z dniem 1 stycznia 2012 r. powołano Wydział Wspierania Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w ramach którego funkcjonuje Zespół ds. Pieczy Zastępczej – realizujący zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół realizuje zadania przy pomocy m.in.:

- 33 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (33 osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę),
- 16 pracowników socjalnych (15 etatów).

Mając powyższe na względzie w Zespole ds. Pieczy Zastępczej zatrudnieni są również specjaliści, tj. 3 pedagogów (2 etaty) oraz 9 psychologów (7 ½ etatu).

(dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.)

I. Rodzinne formy pieczy zastępczej na terenie Łodzi

Na terenie Łodzi, wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., funkcjonowało 954 rodzin zastępczych i 21 rodzinnych domów dziecka, w których umieszczonych było łącznie 1382 dzieci.

Tabela nr 1

Rodzinne formy pieczy zastępczej wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.		
Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	658	842
Rodziny zastępcze niezawodowe	242	288
Rodziny zastępcze zawodowe	24	63
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	14	18
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	16	44
Rodzinne domy dziecka	21	127
razem	975	1382

W 2018 r., gotowość do podjęcia się opieki nad dziećmi zadeklarowało:

- 86 osoby, które zgłosiły się bezpośrednio do Zespołu Szkoleń i Kwalifikacji Wydziału Wspierania Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 26 osób mających kwalifikacje do pełnienia funkcji rodzica zastępczego.

Z grupy 86 osób pozytywnie zweryfikowanych i skierowanych na szkolenia zostało 61 kandydatów w tym:

- ✓ 30 na rodzinę zastępczą niezawodową,
- ✓ 20 na rodzinę zastępczą zawodową,
- ✓ 3 na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego,
- ✓ 5 do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- ✓ 3 na rodzinę pomocową,

z czego 52 osoby ukończyło szkolenie w 2018 r., a pozostałych 9 kandydatów ukończy je w 2019 r.,

- 105 osób to osoby oceniane przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie zlecenia sądu opiekuńczego. Pozytywnie zweryfikowano i zakwalifikowano na szkolenie:
 - ✓ 2 na rodzinę zastępczą spokrewnioną,
 - ✓ 34 na rodzinę zastępczą niezawodową.

Należy zauważyć, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami, kandydaci na rodzinę zastępczą spokrewnioną nie muszą legitymować się świadectwem ukończenia szkolenia.

Dla osób zgłaszających gotowość do podjęcia się opieki nad dziećmi w 2018 r. zorganizowano 11 szkoleń podstawowych dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowe rodziny zastępczej zawodowej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka dla 140 kandydatów (w tym 54 osób zakwalifikowano w 2017 r. i 86 osób zakwalifikowano w 2018 r.). Natomiast 8 osób, które zostały pozytywnie zweryfikowane w 2018 r. zostały skierowane na szkolenie w 2019 r.

Szkolenie podstawowe zostało ukończone przez:

- 2 kandydatów na rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- 70 kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową (w tym 2 rodziny pomocowe),
- 32 kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową,
- 5 kandydatów do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 12 kandydatów, którzy rozpoczęli szkolenie w 2017 r., a ukończyli w 2018 r.

6 kandydatów zrezygnowało.

W 2018 r. odbyło się 6 szkoleń uzupełniających dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe. Łącznie szkolenie uzupełniające ukończyło 55 kandydatów, z czego 41 osób na rodziny zastępcze zawodowe i 14 osób na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną.

Dla porównania w 2017 r. przeprowadzono 2 szkolenia podstawowe dla 27 kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe oraz 2 szkolenia uzupełniające dla kandydatów na rodziny zawodowe oraz dla osób prowadzących rodzinne domy dziecka, a także dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Łącznie szkolenie uzupełniające ukończyło 12 kandydatów, z czego 10 kandydatów wzięło udział również w szkoleniu podstawowym.

W 2018 r. nastąpiło wyraźne zwiększenie liczby zgłaszających się kandydatów na rodziców zastępczych jak i liczba organizowanych dla nich szkoleń. Jest to wynikiem kampanii społecznej jaką od drugiej połowy 2017 roku prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pod hasłem „Rodzina Jest dla Dzieci”.

Zespół Szkoleń i Kwalifikacji we współpracy z Zespołem ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zweryfikowali kandydatów zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez m.in.: prowadzenie wizytacji w miejscu zamieszkania, rozmowy, obserwacje oraz gromadzenie odpowiedniej dokumentacji.

W roku sprawozdawczym utworzono 95 nowych rodzin zastępczych dla 142 dzieci, w tym 3 rodzinne domy dziecka dla 12 dzieci.

Tabela nr 2

Nowe rodzinne formy pieczy zastępczej utworzone w 2018 r.		
Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	51	74
Rodziny zastępcze niezawodowe	36	46
Rodziny zastępcze zawodowe	2	6
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	1	1
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	2	3
Rodzinne Domy Dziecka	3	12
razem	95	142

Tabela nr 3

Nowe rodzinne formy pieczy zastępczej powstałe w 2018 r. w wyniku przekształceń		
Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze zawodowe	7	15
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	0	0
Rodzinne Domy Dziecka	4	12
razem	11	17

W roku sprawozdawczym zawartych zostało 10 nowych umów dotyczących pełnienia funkcji rodzinnej zawodowej pieczy zastępczej:

- 6 umowy na rodzinę zastępczą zawodową,
- 1 umowy na rodzinę zastępczą specjalistyczną,
- 3 umowy na prowadzenie rodzinnego domu dziecka.

II. Obejmowanie opieką rodzinnych form pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się, na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, nieobjętych opieką koordynatora, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

Na dzień 31.12.2018 r. pod opieką koordynatorów i pracowników socjalnych pozostawało 979 rodzin w tym: wszystkie rodzinne domy dziecka oraz rodziny zastępcze zawodowe, zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne, a także rodziny zastępcze niezawodowe i spokrewnione, które złożyły stosowny wniosek.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w ciągu roku obejmowali opieką 571 rodzinnych form pieczy zastępczej. Wobec pozostałych rodzin zastępczych zadania koordynatora realizowali zatrudnieni w Zespole ds. Pieczy Zastępczej pracownicy socjalni.

III. Dokonywanie ocen rodzinnych form pieczy zastępczej oraz sytuacji dzieci w nich umieszczonych

Obowiązujące przepisy nakładają na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej obowiązek dokonania:

- oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka,
- oceny rodziny zastępczej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Ocena sytuacji dziecka, przeprowadzana jest w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż co sześć miesięcy, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat, nie rzadziej niż co trzy miesiące.

W 2018 r. w rodzinnych formach pieczy zastępczej przebywało 66 dzieci do 3 roku życia.

Celem przeprowadzonych ocen było m.in.:

- ustalenie aktualnej sytuacji dziecka,
- dokonanie analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem,
- dokonanie oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- modyfikowanie planu pomocy dziecku.

Po dokonaniu oceny, do właściwego sądu przekazywana była opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2018 r. przeprowadzono 1964 ocen dzieci z rodzin zastępczych oraz 158 oceny wychowanków rodzinnych domów dziecka.

Ocena rodziny zastępczej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka dokonywana jest pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Pierwsza ocena dokonywana jest przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka, kolejna po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co trzy lata. Ponadto oceny dokonuje się w związku z upływem terminu obowiązywania umowy, na podstawie której powierza się pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej bądź prowadzenie rodzinnego domu dziecka.

W 2018 r. przeprowadzono 159 ocen rodzin zastępczych oraz 21 oceny prowadzących rodzinne domy dziecka, z czego 179 było pozytywnych i 1 negatywna.

Zgodnie z przepisami, w przypadku negatywnej oceny rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka, kolejna ocena jest dokonywana nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia dokonania tej oceny. W sytuacji kolejnej negatywnej ostatecznej oceny, organizator rodzinnej pieczy zastępczej kieruje do sądu wnioskiem o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

W 2018 r., 1 rodzina, której funkcjonowanie oceniono negatywnie po raz pierwszy, została objęta wzmoczoną opieką specjalistów Zespołu ds. Pieczy Zastępczej.

IV. Zapewnienie rodzinnym form pieczy zastępczej poradnictwa oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego

W 2018 r., systematycznym wsparciem specjalistów objętych było 254 przedstawicieli rodzinnych form pieczy zastępczej oraz 111 przebywających w nich dzieci. Prowadzone były również cykliczne spotkania terapeutyczne z 310 rodzinami.

W 2018 r., w ramach zadań realizowanych na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej specjaliści:

- udzielili:
 - 631 specjalistycznych porad 254 rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka,
 - 138 konsultacji rodzicom biologicznym dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
 - 1415 konsultacji pracownikom sprawującym opiekę nad rodzinnymi formami pieczy zastępczej,

- zbadali za pomocą testów psychologicznych:
 - 377 kandydatów deklarujących chęć podjęcia się sprawowania funkcji rodzinnej pieczy zastępczej (w liczbie tej mieszczą się kandydaci, którzy w 2018 r. zgłosili się bezpośrednio do Zespołu ds. Pieczy Zastępczej oraz kandydaci opiniowani w 2018 r. przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na zlecenie sądu, a także kandydaci z poprzedniego roku sprawozdawczego),
 - 3 rodziny, które złożyły wniosek do Zespołu ds. Pieczy Zastępczej o przekształcenie w inną formę rodzinnej pieczy zastępczej. Wszystkie uzyskały kwalifikacje, z czego 3 na prowadzenie zawodowej rodziny zastępczej (np. rodzinnego domu dziecka).
- sporządzili:
 - 279 diagnoz psychofizycznych dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej wraz z zaleceniami dla opiekunów do dalszej pracy,
 - 300 opinii psychologiczno – pedagogicznych dla kandydatów na rodziców zastępczych oraz 86 opinii psychologicznych dla rodzin już funkcjonujących,
- uczestniczyli w 1153 zespołach, z czego:
 - w 1055 zespołach ds. oceny sytuacji dzieci,
 - w 23 zespołach ds. oceny sytuacji rodziny,
 - w 80 zespołach ds. oceny sytuacji dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego.

Ponadto, zatrudnieni w Zespole ds. Pieczy Zastępczej psycholodzy oraz pedagodzy wspierali rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Specjaliści uczestniczyli w spotkaniach, które odbywały się na terenie Wydziału Wspierania Rodzinnej Pieczy Zastępczej, udzielając rodzicom wskazówek i porad dotyczących metod wychowawczych, a także przekazując szczegółowe informacje o instytucjach mogących służyć pomocą w rozwiązaniu zgłaszanych przez rodziców problemów. W 2018 r. odbyło się 138 takich spotkań z udziałem psychologów i pedagogów.

V. Organizowanie dla rodzinnych form pieczy zastępczej pomocy wolontariuszy

Rodzinne formy pieczy zastępczej są obejmowane również wsparciem wolontariuszy. W 2018 r. z takiej pomocy skorzystało kilkaset dzieci i dorosłych z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w tym:

- 4 dzieci wspieranych było przez wolontariuszy, którzy podpisali porozumienie o współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łodzi,
- 13 dzieci objętych było pomocą wolontariuszy z Biura Wolontariatu „Caritas” Archidiecezji Łódzkiej,
- 11 dzieci objęta była wolontariatem realizowanym przez Fundację „Gajusz”,
- 8 dzieci zajmowali się wolontariusze ze Świetlicy Środowiskowej „Anielisko”,
- 3 dzieci wspierana była przez wolontariuszy ze Świetlicy Środowiskowej mieszczącej się w Łodzi, przy ul. Solnej 15,
- 7 dzieci pomagali wolontariusze z Międzynarodowego Stowarzyszenia Pomocy „Słyszę Serce” w ramach projektu „Wyciągamy dzieci z bramy”,
- 30 dzieci wzięło udział w Eko warsztatach z wolontariuszami firmy Veolia,

- 50 dzieci wzięło udział w spotkaniu "Na koniu po dzikim zachodzie i w głąb siebie" realizowanym przez wolontariuszy Fundacji PZU, wspieranych wolontariuszami MOPS Łódź oraz z Fundacji Gajusz,
- kilkaset dzieci i dorosłych z rodzin zastępczych brało udział w atrakcjach przygotowanych w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w Pasażu Schillera. Wydarzenie przygotowane było przez wolontariuszy MOPS Łódź, Fundacji Gajusz, Fundacji Robinson Crusoe, Ja i Mój Dom, PCK oraz Fundacji Życie,
- 140 dzieci i dorosłych z rodzin zastępczych na Pikniku Rycerskim organizowanym w ruinach zamku w Besiekierach,
- około 200 kilkaset dzieci i dorosłych z rodzin zastępczych wzięło udział w spotkaniu noworocznym organizowanym w Łódzkiej Strefie Ekonomicznej w Łodzi.

W przypadku 46 wychowanków pomoc wolontaryjna nakierowana była na pracę indywidualną z dzieckiem, reszta to warsztaty, szkolenia i organizacja atrakcji dla rodzin zastępczych, zarówno dorosłych jak i dzieci.

VI. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może osobiście sprawować opieki nad powierzonymi dziećmi

W przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodu:

- problemów zdrowotnych,
- nieprzewidzianych zdarzeń losowych,
- zaplanowanego wycieczki,

piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej.

Rodziną pomocową może być funkcjonująca rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka bądź osoby w tym zakresie przeszkolone, a podstawą umieszczenia dziecka jest umowa zawartą pomiędzy starostą a rodziną.

W 2018 r., zawartych zostało 22 umów stanowiących podstawę umieszczenia dzieci w rodzinie pomocowej, w tym:

- 1 umowa z rodziną zastępczą zawodową,
- 2 umowy z rodzinami zastępczymi zawodowymi specjalistycznymi,
- 10 umów z rodzinnymi domami dziecka (w tym z jednym rodzinnym domem dziecka trzykrotnie podpisano umowę),
- 5 umów z rodzinami zastępczymi zawodowymi pełniącymi funkcję pogotowia rodzinnego,
- 4 umowy z małżonkami lub osobą niepozostającą w związku małżeńskim przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej (w tym z dwoma osobami podpisano umowę dwukrotnie).

Czas pobytu dziecka w rodzinie pomocowej nie może przekroczyć 2 miesięcy.

W 2018 r. przyczyną umieszczenia dzieci w rodzinach pomocowych było korzystanie z przysługującego prawa do czasowego niesprawowania opieki w związku z wycieczką przez zawodowe rodzinne formy pieczy zastępczej, pobytem w szpitalu rodzin zastępczych spokrewnionych oraz nieprzewidzianymi trudnościami, które wystąpiły w rodzinie zastępczej

zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymiar wypoczynku nie może przekraczać 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy.

W 2018 r. z przysługującego prawa do czasowego niesprawowania opieki skorzystało:

- 12 rodzin zastępczych, w tym:
 - 6 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego (jedna z rodzin skorzystała z wypoczynku dwukrotnie),
 - 1 rodzina zastępcza zawodowa,
 - 2 rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne,
- 5 prowadzących rodzinne domy dziecka rodzinnego (jedna z rodzin skorzystała z wypoczynku dwukrotnie)
- 4 rodziny skorzystały z prawa do czasowego niesprawowania opieki nad dziećmi bez powoływania rodziny pomocowej m.in. po opuszczeniu przez ostatnie dziecko rodziny zastępczej.

Pod opieką rodzin pomocowych, z którymi podpisano umowy w 2018 r., znajdowało się łącznie 56 dzieci.

VII. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

W 2018 r., rodzinne formy pieczy zastępczej objęły opieką 1382 dzieci. Z grupy tej, 152 małoletnich posiadało uregulowaną sytuację prawną (tj. rodzice nie żyją bądź zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej). Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 16 wszystkie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną są zgłaszane do ośrodków adopcyjnych, celem poszukiwania dla nich rodzin adopcyjnych. W zeszłym roku zakwalifikowanych do adopcji zostało 19 podopiecznych rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela nr 4

Dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywające w rodzinnych formach pieczy zastępczej						
Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	Rodzinne Domy Dziecka
Liczba dzieci	73	36	10	4	17	12

W 2018 r., w rodzinie przysposabiającej, umieszczonych zostało 14 wychowanków rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym 1 z rodziny zastępczej niezawodowej, 10 z rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego oraz 3 z rodzinnego domu dziecka.

VIII. Współpraca z instytucjonalnymi formami pieczy zastępczej

1. Uczestnictwo w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W ubiegłym roku, na terenie Łodzi funkcjonowało 29 placówek opiekuńczo – wychowawczych:

- 18 typu socjalizacyjnego, w tym 1 z miejscami interwencyjnymi,
- 2 typu interwencyjnego,
- 7 typu rodzinnego,
- 2 typu specjalistyczno – terapeutycznego,

które w 2018 r. objęły opieką 755 dzieci.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w placówce opiekuńczo – wychowawczej działa zespół, który okresowo (nie rzadziej niż co 6 miesięcy, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat, nie rzadziej niż co 3 miesiące) dokonuje oceny sytuacji umieszczonego dziecka. W przypadku placówek typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno - terapeutycznego, w skład zespołu, obok osób zatrudnionych w placówce, wchodzi m. in. przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym, przedstawiciele organizatora uczestniczyli w **560** takich zespołach.

2. Umieszczanie wychowanków placówek w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Respektując podstawową zasadę, iż dla dziecka pozbawionego opieki rodziców biologicznych najlepszym środowiskiem wychowawczym jest środowisko rodzinne, organizator rodzinnej pieczy zastępczej w ścisłej współpracy z placówkami opiekuńczo - wychowawczymi podejmował działania mające na celu przeniesienie wychowanków placówek do form rodzinnych. W 2018 r., dzięki intensywnym staraniom, 54 dzieci, zostało umieszczonych w łódzkich rodzinnych formach pieczy zastępczej, z czego:

- 7 w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 17 w rodzinach zastępczych niezawodowych,
- 16 w rodzinach zastępczych zawodowych,
- 4 w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego,
- 10 w rodzinnych domach dziecka.

Ponadto 81 podopiecznych powróciło do rodziny biologicznej.

IX. Dodatkowe działania podjęte i zrealizowane, w 2018 r., przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

1. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych

- PROJEKT MEDYCZNY, czyli przychodni Salwę, Fundacji Gajusz oraz darczyńców (biznes plus osoby prywatne) na rzecz dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w celu zapewnienia dostępu do prywatnej opieki zdrowotnej (bezpłatne wizyty u lekarzy specjalistów) dla dzieci z rodzin zastępczych. Program wystartował w grudniu 2018.
- Inicjatywa Fundacji Gajusz – otwarcie centrum terapeutycznego CUKINIA (Piotrkowska 17), gdzie dzieci z pieczy zastępczej mogą bezpłatnie lub za symboliczną opłatą skorzystać z terapii psychologicznych (psychiatra, psycholog - specjalista od terapii traumy, seksuolog i inni). <https://gajusz.org.pl/dla-potrzebujacych/cukinia-centrum-terapii/>
- Regularne spotkania z rodzinami zastępczymi w celu wypracowania najefektywniejszych

metod współpracy. Opracowanie wyników ankiety przeprowadzonej wśród rodzin zastępczych.

- Nowy pokój spotkań dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz ich rodziców biologicznych na Małachowskiego 74. Tam również możliwość konsultacji i regularnych spotkań z psychologiem - specjalistą terapii traumy.
- Projekt Medyczny, czyli współpraca przychodni Salve, Fundacji Gajusz oraz darczyńców na rzecz dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w celu zapewnienia dostępu do prywatnej opieki zdrowotnej (bezpłatne wizyty u lekarzy specjalistów) dla dzieci z rodzin zastępczych.

2. Rozwijanie zdolności plastycznych dzieci z rodzinnych form pieczy zastępczej

- Warsztaty plastyczne w Pałacu Herbsta oraz teatralne w Teatrze Arlekin dla dzieci z rodzin zastępczych.
- Warsztaty plastyczno-ekologiczne dla 50 osób z rodzin zastępczych z firmą Veolia.

3. Zorganizowanie pomocy materialnej

- Wsparcie materialne, w przeróżnej postaci, dla rodzin, które znajdują się w nagłej potrzebie (np. umeblowanie nowo otrzymanego mieszkania od miasta, wyprawka dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej z interwencji, wyprawka szkolna dla 60 dzieci i inne).
- Akcja Mikołajki - 500 dzieci z pieczy zastępczej dostało prezenty o wartości około 100 zł każdy (łączy koszt zakupionych przez darczyńców prezentów to około 50 tys. zł.) Większość dzieci dostała dokładnie to, o co prosiła św. Mikołaja w dostarczonych do MOPS listach.
- Bilety dla 400 osób (dzieci i dorosłych) na Mecz Wojsko Polskie kontra Gwiazdy Gortata.

4. Działania mające na celu integrację środowiska zastępczego

- Piknik Rodzicielstwa Zastępczego w Pasażu Schillera. Warsztaty, gry, zabawy i darmowy poczęstunek dla wszystkich rodzin zastępczych oraz łodzian obecnych na wydarzeniu – ponad 1000 osób.
- Średniowieczny Piknik dla Dzieci na Zamku w Besiekierach. Gry, zabawy, konkursy oraz poczęstunek dla około 140 dzieci i dorosłych z rodzin zastępczych. Dodatkowo wizyta w Muzeum w Łęczycy oraz Kolegiacie w Tumie.
- „Przygoda na Dzikim Zachodzie” dla około 60 dzieci w Wiosce Indiańskiej Tatanka koło Ozorkowa, a dla rodziców zastępczych wyjątkowe warsztaty o emocjach i budowaniu relacji z udziałem koni i światowej sławy trenerów.

5. Akcje w okresie świątecznym zaoferowane dzieciom z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej przez organizacje pozarządowe

- Lądowanie św. Mikołaja na lotnisku w Łodzi. Port Lotniczy Łódź - około 60 dzieci,
- Spotkanie z św. Mikołajem w Kinie Charlie. Fundacja Ja i mój Dom. - 200 dzieci,
- Świąteczny pokaz filmowy. Kino Cinema City – ponad 200 dzieci.

ZAKOŃCZENIE

Zgodnie z art. 76 ust. 4 ustawy, do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, należy m.in.:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 2) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego,
- 3) zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby, a także pomocy wolontariuszy,
- 4) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 5) zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- 6) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 7) zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- 8) przedstawienie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy,
- 9) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- 10) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łodzi

Piotr Rydzewski

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łodzi

mgr Andrzej Kaczorowski

Zastępca Kierownika
Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej

mgr Katarzyna Marcinkiewicz

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi
Wydział Wspierania Pieczy Zastępczej
Zespół Promocji Szkoleń i Kwalifikacji
Ewelina Wężyk

Pomoc Administracyjna

D. O. DZIEKATY
DEPARTAMENTU
POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZIELENI

Robert Kowalik

Pomoc Administracyjna
Zespół Promocji
Wydział Wspierania Pieczy Zastępczej

Damian Paczesniak

WICEPREZYDENT MIASTA ŁODZI

ADAM WIECZOREK

KIEROWNIK
Dział Świadczeń w Wydziale
Wspierania Pieczy Zastępczej

Emilia Wejsman